МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КООРДИНАЦІЙНА РАДА З НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
СТУДЕНТСЬКА РАДА

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

86 ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ФАРМАЦІЇ - 2026»

14-15 травня 2026 року

ЗАПОРІЖЖЯ – 2026

ГУМАНІТАРНІ, БІОЕТИЧНІ І ПРАВОВІ АСПЕКТИ МЕДИЦИНИ ТА ФАРМАЦІЇ 361
ЕТАПИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ 361
Нагайлик Д.Ю.
МЕДИЦИНА КИЇВСЬКОЇ РУСІ: НАПРЯМИ, СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ 362
Кривенко А. М.
ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ З ЛЮДЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ ТА ПСИХІЧНИМИ РОЗЛАДАМИ 363
Козак Л.І.
ДЖЕРЕЛА ЗАПОЗИЧЕНИХ МЕДИЧНИХ ТЕРМІНІВ 364
Кисла П.Є.
АНТИЧНА МУДРІСТЬ У СУЧАСНІЙ ПСИХОТЕРАПІЇ: ВІД ЕПІКТЕТА ДО МЕТОДІВ ПОДОЛАННЯ ТРИВОГИ 365
Колісник Ю.О.
БІОЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ РЕДАГУВАННЯ ГЕНОМУ (CRISPR) В ЄВРОПІ 366
Бевзюк А.Є.
ЯТРОГЕНІЯ В ПСИХІАТРІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ: ПРИЧИНА, НАСЛІДКИ ТА ПРОФІЛАКТИКА 367
Фіногенова К.Ю.
ФАРМ-БЛОГЕРСТВО В ТІКТОК ТА INSTAGRAM: ТРАНСФОРМАЦІЯ НАУКОВОГО СТИЛЮ В «КЛІКБЕЙТ» ТА РИЗИКИ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ 368
Величко М.С., Безпальченко Л.М., Губушкіна А.А.
ДОКИРИЛИЧНЕ ПИСЬМО НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ 369
Потапова К.М.
СОЦІАЛЬНЕ СПРЯМУВАННЯ МИСТЕЦТВА МУРАЛІВ 370
Авраменко А. Л.
ФІЛОСОФІЯ МЕДИЧНОГО ДОСВІДУ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: МІЖ СТРАХОМ, САМОДІАГНОСТИКОЮ ТА ВТРАТОЮ ЦІЛІСНОСТІ ОСОБИСТОСТІ 371
Шеставіна Н.С.
ПРАВО НА ЦИФРОВУ ДРУГУ МЕДИЧНУ ДУМКУ В СИСТЕМІ AI-ASSISTED HEALTHCARE: ПРОГАЛИНИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ 372
Бишек М.Ю., Лебич А.С.
ЮРГЕН ХАБЕРМАС І "МАЙБУТНЄ ЛЮДСЬКОЇ ПРИРОДИ": МОРАЛЬНІ МЕЖІ ЄВГЕНІКИ 373
Мастюх М.С.
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ МЕДИЦИНИ КИЇВСЬКОЇ РУСІ 374
Невакшонова А.М.
РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКИХ ДІАЛЕКТІВ ТА ЇХ СУЧАСНИЙ СТАН 375
Горобець А. М.
ПОШУК СЕНСУ ЯК ФУНДАМЕНТ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я: ВІД ЛОГОТЕРАПІЇ ВІКТОРА ФРАНКЛА ДО СУЧАСНОЇ СТІЙКОСТІ 376
Бровко К. І.
МЕНОНІТИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОСИСТЕМИ СТЕПУ ПІВДЕННОЇ УКРАЇНИ В XIX СТ. 376
Мурашова Д.Д.
ЗАХИСТ МАЙБУТНІХ ПОКОЛІНЬ ЧЕРЕЗ БІОПОКРАЩЕННЯ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ: ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ 377
Зінчук М.В.
ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕХНІК МЕДИТАЦІЇ 378
Портна Д.І.
ЛОГОТЕРАПІЯ ВІКТОРА ФРАНКЛА ЯК РЕСУРС ПОДОЛАННЯ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ КРИЗИ ДЛЯ ЛЮДИНИ 380
Авраменко А. Л.
СУБ'ЄКТИВНА ОЦІНКА СТУДЕНТАМИ ВПЛИВУ ПОВІТРЯНИХ ТРИВОГ НА РЕЖИМ СНУ ТА КОГНІТИВНІ ФУНКЦІЇ. 381
Жураківська В.М., Фігель.С.Д.

ДОКИРИЛИЧНЕ ПИСЬМО НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Потапова К.М.
Науковий керівник: к.філол.н. Федько О.Ю.
Кафедра культурології та українознавства
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

На території сучасної України писемність зароджувалася ще задовго до появи державності чи християнства. Однак ця тема і досі потребує ґрунтовного наукового дослідження особливостей формування писемності та вимагає комплексного аналізу.

Мета дослідження полягає у дослідженні витоків та форм писемності на території України до появи кириличної абетки. Дослідження здійснено на матеріалах археологічних пам'яток літописних зведень, князівських грамот, та наукових праць (О. Іващенко, О. Новікова, Л. Павленко, С. Подлевський, П. Толочко) за допомогою описового, історичного та системного методів.

Виклад основного матеріалу. Пам'яток стародавньої писемності зовсім небагато – це пов'язано з тим, що тоді люди не надавали особливого значення цим записам, бо вони були повсякденними і робилися, як правило, на бересті чи навощених дерев'яних дощечках. Такий матеріал погано зберігався або використовувався стільки разів, що стає неможливим розібрати щось на ньому. Проте ми маємо інші добре збережені приклади: графіто (їх креслили на свіжій глині, яка ще не була обпалена), горщики з надписами (деякі з них вважають як тамги чи тавра – своєрідні знаки власності майстрів).

В античних містах (Херсонес, Тіра, Ольвія) використовували грецьке письмо, що виконувало різні функції. Але найцікавішим є те, що в грецьких написах зустрічалися імена місцевих, назви племен – тобто відбувалася постійна взаємодія між людьми. Ще одним важливим рушієм тієї епохи була Римська імперія. В той час починають поширюватися на наших землях також і латинські написи, які часто можна було побачити на монетах, торгових клеймах, військових документах та навіть на каменях. Певний час грецька та римська традиції співіснували.

Варто відзначити існування теорії міфологізації письма, одним із прикладом якого є руниця, де назва походить від слова «руна». Прихильники цієї версії стверджують, що слов'яни мали письмо подібне до германських, готських чи норвезьких рун, проте воно містило адаптацію під слов'янські звуки. Науково ця теорія не підтверджена, не залишилося жодних пам'яток, що могли б вказати на існування цього письма.

Ще однією версією письма є «буквиця», яку вважають прототипом чи однією з версій кирилиці та часто можна почути назву як «Святоруське письмо». За цією версією, букви не лише позначали звук, а кожна літера мала філософське та сакральне значення. Популярна така теорія серед деяких дослідників цього періоду та в езотеричних течіях. Часто її розглядають не як окремий вид письма, а у якості осмисленої кирилиці. Так, наприклад, «Аз» – це літера «Я», що означає початок буття.

Ще однією з найбільш відомих знакових систем є «черт і рези» – писемність, що була популярна у дохристиянський період (до 988 року). Це були певні символи, що згадувалися в літописах, і скоріш за все мали культове значення знаків, а також рахункове. Згодом у IX столітті з'явиться глаголиця – перша слов'янська абетка. Її творцями були Кирил та Мефодій, які розробили її для перекладу богослужбових текстів. Ця абетка не набула загального поширення, проте була основною проміжною ланком між докириличним письмом та сучасною українською писемністю.

Трохи міфічне походження писемності має теорія про Іванове письмо – умовно відновлена форма письма. За різними версіями цей вид письма також передував кирилиці та асоціюється з «письмом Івана Богослова». Таким чином, ця теорія має християнсько-язичницький синтез, проте не має наукового підтвердження, скоріше є символічною ідеєю про «пращура Івана».

Перехідною формою письма прийнято також вважати «невпорядковану абетку» – вид письма у давньослов'янських пам'яток, що передував кирилиці. За цією версією, коли алфавіт ще не був усталений, а в різних регіонах слов'яни могли використовувати свої варіації знаків, а в IX-X ст. з'явилися ранні кириличні тексти, що містили різні набори букв. Звідси і пішла назва «невпорядкованої» абетки.

Але найцікавішою знахідкою, яка є реальною, є «Софійська абетка». Написи, зроблені цим видом символів, були знайдені в Софійському соборі у Києві. Ці написи відображають один із перехідних етапів східнослов'янської писемності, коли до грецького алфавіту почали додавати букви для передачі фонетичних особливостей слов'янської мови. Цю абетку прийнято вважати ранньою кирилицею – надписи та літери з'явилися на стінах в XI ст.

Висновок. Сьогодні ми можемо говорити про різні види чи теорії докириличного письма – руниця чи буквиця, глаголиця, «черти і рези», вживання грецьких та латинських символів – саме це буде складати багатошарову історію писемності. Наш народ прагнув до саморозвитку та пізнання, шукав різні способи передачі інформації у культурному середовищі. Розуміння усіх витоків писемності може допомогти нам усвідомити місце української мови у культурному процесі. На сьогодні в нас досі залишається безліч нерозгаданих таємниць, що свідчать про давність та унікальність української культури та нації, адже письмо та мова є головними джерелами для національної ідентичності, самовираження та побудови духовного і культурного простору у суспільстві.

СОЦІАЛЬНЕ СПРЯМУВАННЯ МИСТЕЦТВА МУРАЛІВ

Авраменко А. Л.
Науковий керівник: к.філол.н., доц. Федько О. Ю.
Кафедра культурології та українознавства
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

У сучасному урбанізованому світі саме міський пейзаж все частіше виступає як мистецьке полотно, платформа для проголошення певних ідей, висвітлення актуальних соціальних питань, як простір рефлексії та культурної взаємодії.

Мета дослідження. Метою цієї розвідки є визначення потенціалу муралів у формуванні суспільної свідомості та ціннісних орієнтирів громадян.

Матеріали та методи. Дослідження здійснено за допомогою описового й типологічного методу аналізу відкритих мережевих джерел та результатів емпіричного спостереження за сучасними об'єктами вуличного мистецтва. Основним матеріалом слугувала вибірка знакових робіт українських та іноземних митців з особливим акцентом на локальному контексті міста Запоріжжя.

Результати дослідження. Мурал (від лат. *murus* – «стіна») становить собою художній розпис великого розміру, який здійснюється на стіні будинку чи іншій архітектурній поверхні найчастіше акриловими фарбами чи спреєм. На відміну від графіті, мурали створюються за узгодженими офіційними проєктами впродовж тривалого часу і є не стільки вираженням внутрішнього «Я» митця, скільки утіленням певної соціально спрямованої ідеї.

Мурали можуть бути різної тематики й спрямування:

- проблемно-орієнтовані, що порушують критично важливу для соціуму проблему й слугують постійним нагадуванням й заохоченням до її розв'язання (наприклад, мурал з китом у Києві утверджує необхідність екологічного мислення);
- декоративні (наприклад, робота художника з Бельгії Барта Смітса). Яскраве зображення фламінго в Києві розбавляє монотонність висотних будівель у центрі міста;
- ціннісно-мотиваційні (мурал за проєктом Г. Салікової, «Тато з донькою» О. Корбана), метою яких є нагадування про духовні орієнтири;